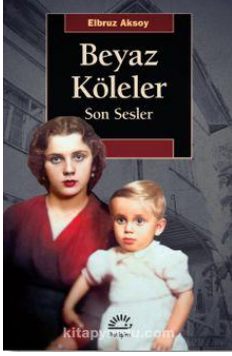

Kitap Tanıtımı

Beyaz Köleler - Son Sesler

Elbruz Aksoy
İletişim Yayınları
2022, 320 s.
ISBN 9789750532795

Beyaz Köleler, Osmanlı coğrafyasının farklı birçok şehir ve kasabasının çok dilli, çok kültürlü kalabalık aileleri içinde onlara verilen çiçek isimlerine alışmadan, takılıp düştükleri süslü kıyafetleri içinde, sahiplerini güldüren kırık Türkçeleriyle ve namaz kılarken mırıldandıkları bozuk Arapçalarıyla her geçen gün Osmanlılaşırken, ellerinde büyüttükleri bir nesli de sessizce kendilerine benzetiyorlardı."

Elbruz Aksoy'un kitabı, her şeyden önce büyük bir yüzleşme çalışması: Türkiye'deki kölelik "geleneği" ile, kitaba adını veren Beyaz Köleler olgusu ile yüzleşme... Genellikle unutilan, unutulmak istenen veya "bir tür hizmetçilik" diye yumuşatılan kölelik, nasıl bir sınıfsal-toplumsal ilişki ağı içinde ortaya çıkmış, kurumlaşmıştı? Nasıl bir anlatıyla meşrulaştırılıyordu? Başta "cariyeler", köleler nasıl bir toplumsal cinsiyet rejimine ve cinsel sömürüye tâbi idiler?

Çarlık Rusya'sının, Osmanlı'nın son devirlerinde ve 1864 Çerkes Sürgünü sonrasında kölelik nasıl evrildi? İttihat Terakki, Çerkes Ethem ve yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti devleti, kölelerle "ne yaptılar"? Ve sonunda, kölelik nasıl sona erdi, nasıl izler bıraktı, nasıl hatırlandı ve unutuldu?

Beyaz Köleler, Türkiye'nin toplumsal tarihinin gizli saklı olgusu hakkında kapsamlı bir araştırma.

**Kuzey Kafkasya Devletlerinin Oluşumu
Türkiye ve Azerbaycan' ın Yardımından
Rusya'nın İşgaline Kadar (1918 - 1920)**

Sevinç Aliyeva
Gazi Kitabevi
2022, 317 s.
ISBN 9786258443493

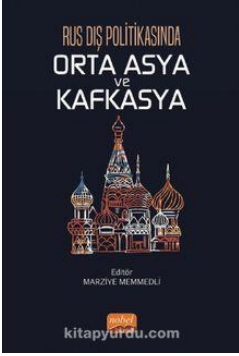
1918 yılında Türkiye'nin Azerbaycan Demokratik Cumhuriyeti'ne olan etkisi ve yardımına dair kapsamlı çalışmalar yapılmıştır. Bununla birlikte, Kuzey Kafkasya halklarının ulusal kurtuluş mücadelelerinde Türkiye'nin paha biçilmez etkisi ve yardımı da göz ardı edilmemelidir. Azerbaycan, Rusya, Türkiye, Gürcistan ve Birleşik Krallık'tan elde edilen arşiv belgelerine dayanarak, Türk dış politikasının amaç ve hedeflerini, Türkiye'deki çeşitli sosyo-politik örgütlerin çıkarlarını, dış politikanın etkisini ve jeopolitik durumu incelemek olanağına sahip olunmuştur. Söz konusu belgeler sayesinde Mondros Mütarekesi'nden sonra bile Türk subay ve askerlerinin Kuzey Kafkasya'daki Müslüman kardeşlerine gönüllü ve hiç bir çıkar gütmeyen yardımlarına şahit olmak mümkündür.

Millî Mücadele Döneminde Türkiye'nin Kafkasya Politikası (1919-1921)

Mehmet Ali Bolat
Selenge Yayınları
2021, 392 s.
ISBN 9786257459129

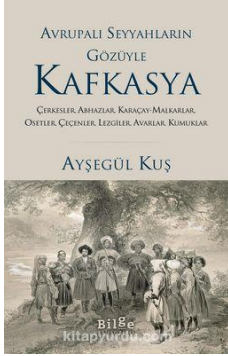
Osmanlı Devleti'nin son dönem Kafkasya siyasetinin temeli, Rus sınırında tampon bölgeler oluşturmaktı. Ancak Birinci Dünya Savaşı sonrasında İngilizlerin bölgede yayılmaya başlamaları, dış desteğe muhtaç durumdaki Millî Mücadele için büyük bir tehdit unsuruydu. Bu nedenle Ankara Hükûmeti'nin Kafkasya siyaseti, İngilizleri bölgeden tamamen uzaklaştırmak ve Ruslarla aracasız irtibat kurmaktı. Rusya, bu siyasetin en önemli aktörlerindendi. Çünkü Millî Mücadele'nin bekası buradan gelecek para, silah ve teçhizat desteğine bağlıydı. Ancak iki tarafın anlaşması kolay olmadı. Rusya, yardım karşılığında Kafkasya'nın Bolşevik egemenliğine girmesi, Ermeni ve Gürcülere toprak verilmesi, Bolşevizm'in Türkiye'de yayılması gibi şartlar öne sürüyordu. Rusların değişen tutumu Türkiye'nin Kafkas politikasını şekillendirdi. Kafkasya'da İtilaf devletleri tarafından himaye edilen siyasi bir yapı kurulmasını istemeyen Türkiye, bölgeyi zapt edecek güçte olmadığı için Ruslara bırakmak zorundaydı. Türkiye, 1919-1921 yılları arasında izlediği Kafkas siyaseti ve Moskova ile yapılan görüşmeler sonucunda Rusya'dan mali ve askerî destek alabildi. Mehmet Ali Bolat, Millî Mücadele Döneminde Türkiye'nin Kafkasya Politikası (1919-1921) adlı eserinde, Türkiye'nin bölgedeki siyasi güçlerle giriştiği askerî-diplomatik mücadeleleri ve Misak-ı Millî'nin doğu sınırlarını koruma çabasını inceliyor.

Rus Dış Politikasında Orta Asya ve Kafkasya

Marziye Memmedli (Editör)
Nobel Akademik Yayıncılık
2021, 284 s.
ISBN 9786257677851

SSCB'nin dağılması Soğuk Savaş döneminin sonunu getirmekle beraber dünyaya on beş yeni aktör kazandırmıştır. Eski SSCB'nin en büyük devleti olan Rusya Federasyonu bağımsızlık ilanından sonra dünyada tanınan işgalci imajından kurtulmak adına ilk yıllarda “büyük devlet” politikasından vazgeçmiş, post Sovyet coğrafyasındaki diğer devletlerle eşit ilişkiler kurmaya çalışmıştır. Ancak bir müddet sonra post Sovyet cumhuriyetlerinde iç ve dış politikadaki sorunlar onları bu problemleri çözecek devlet arayışına itince Rusya, dünyanın diğer devletlerinin kendisinin eski etken alanına girmesine izin vermemiş, bir zamanlar burada mevcut olan iktidarını bu defa Yeni Dünya düzenine göre sürdürmeye karar vermiştir. Uzun yıllar Rus İmparatorluğu, daha sonra ise SSCB'nin işgali altında kalmış olan Orta Asya ve Kafkasya da bu bölgelerdendir. Her ne kadar Rusya Federasyonu'yla bağımsız cumhuriyetler olarak uluslararası düzeyde ilişkilerini devam ettirseler de hâlâ Rusya Federasyonu bu bölgedeki maddi ve fiziki varlığını sürdürmektedir. Kitapta; Rusya'nın Orta Asya ve Kafkasya'da tarih boyunca süren işgal politikası ve bu süreçte yaşanan olaylar ele alınmış, bağımsız Rusya Federasyonu'nun günümüzde bu bölgelerde yürüttüğü dış politika analiz edilmiştir.

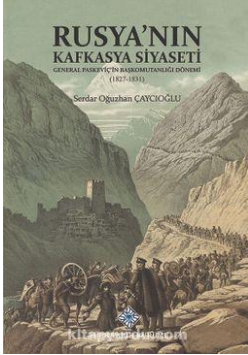

**Avrupalı Seyyahların Gözüyle Kafkasya.
Çerkesler, Abhazlar, Karaçay-Malkarlar,
Osetler, Çeçenler, Lezgiler, Avarlar,
Kumuklar**

Ayşegül Kuş
Bilge Kültür Sanat Yayınevi
2021, 320 s.
ISBN 9786257201438

Diller dağı olarak literatüre geçen Kafkasya, gerek yer altı ve yer üstü zenginlikleri gerek jeo-stratejik ve jeo-politik konumu gerekse etnik ve kültürel zenginlikleriyle geçmişten günümüze sürekli ilgi odağı olmuştur. Bu yüzden olsa gerek, pek çok Doğulu ve Batılı seyyah ve araştırmacı Kafkasya'yı gezmiş, bölgenin fiziksel, jeo-politik, jeo-stratejik ve kültürel dokusu hakkında eserler kaleme almıştır. Özellikle 19. yüzyılda, değişen dünya konjonktürü ve sömürgeci anlayışın da etkisiyle Batılıların Kafkasya'ya olan ilgisinde büyük bir sıçrama olmuş, bölge adeta seyyah ve araştırmacı akınına uğramıştır.

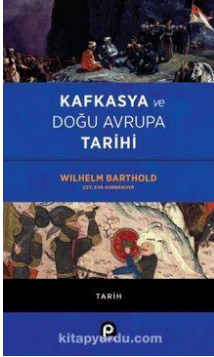
İşte bu kitap, çeşitli amaçlarla Kafkasya'da bulunan ve orayı inceleyen Batılı seyyah ve araştırmacıların yapıtlarından yola çıkarak, ama onlardaki bilgileri yapı sökümü uğratarak, Kafkasya'da yaşayan Çerkesler, Abhazlar, Karaçay-Malkarlar, Osetler, Çeçenler, Lezgiler, Avarlar ve Kumuklar gibi toplulukların etnik kökenleri, dini inançları, sosyo-kültürel yaşamları (giyim-kuşamları, evlilik adetleri, yeme-içme kültürleri, müzik anlayışları ve dansları) gibi kendilerine özgü folklorik özelliklerinin izlerini sürmektedir.

Rusya'nın Kafkasya Siyaseti General Paskeviç'in Başkomutanlığı Dönemi (1827-1831)

Serdar Oğuzgan Çaycıoğlu
Türk Tarih Kurumu
2021, 292 s.
ISBN 9789751748812

Bu çalışmada, 1827-1831 yılları arasında Müstakil Kafkasya Kolordusu Başkomutanlığı görevinde bulunan General İvan Fyodoroviç Paskeviç'in askeri faaliyetleri üzerinden Rusya'nın Kafkasya siyaseti ele alınmıştır. Kafkasya'daki sivil ve askeri idarenin en üst düzeydeki yöneticisi olan Paskeviç'in faaliyetleri, başkomutanlık yaptığı dönemin askeri ve siyasi olaylarıyla iç içe geçmiştir. Dolayısıyla bu çalışmada, 1826-1828 Rusya-İran Savaşı ve hemen ardından meydana gelen 1828-1829 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında yaşanan olayların yanı sıra, Rusların 1830-1831 yıllarında Kafkas halklarını hâkimiyet altına almak için yaptıkları askeri ve siyasi faaliyetler değerlendirilmiştir. İlk bölümde Paskeviç'in biyografisinin anlatıldığı bu çalışmada kısaca 1827-1831 yılları arasında Rusya'nın Kafkasya siyasetinin arka planı sunulmaktadır.

Kafkasya ve Doğu Avrupa Tarihi

Wilhelm Barthold
Çevirmen: Eva Gurbanova
Pınar Yayınları
2021, 240 s.
ISBN 9789753525718

Kafkasya bölgesi coğrafi konumu sebebi ile Asya ile Avrupa'yı Güney ile Kuzey'i Türklük ile Slavlığı, Müslümanlık ile Hristiyanlığı birbirinden ayıran doğal dağlık bir bölgedir. Tarih boyunca önemli ticaret ve göç yollarının geçiş noktası olmuştur ki bu kadim ticaret yollarının rotaları V.V. Barthold tarafından ilk defa eksiksiz tespit edilmiştir. Asya'ya açılan bir kapı olması, Karadeniz'e açılma imkânı sağlaması dolayısıyla küresel güçlerin veya küresel güç olmak isteyen devletlerin her zaman ilgisini çekmiştir. Aynı zamanda üç büyük imparatorluğun tampon bölgesi olduğundan sürekli haritalar ve sınırlar değişmiştir.

Avrupa Birliğinin Kafkasya Politikası (1991-2006)

Ali Semir Merdan
Nobel Akademik
2021, 152 s.
ISBN 9786257677479

Soğuk Savaş sonrası dönemde dinamik bir yapı benimseyen Avrupa Birliği, zengin doğal kaynaklara ve stratejik öneme sahip Kafkas ülkeleriyle ilişkilerini geliştirmeye başlamıştır. Avrupa Birliği; öncelikle TACIS Programı adı altında bu ülkelere mali yardımlarda bulunmuş, daha sonra İpek Yolu'nun Yeniden Canlandırılma Politikası ile Enerji Politikasını uygulamaya koyarak ekonomik boyutta yardımlarını farklı alanlara kaydırmıştır. Ortaklık ve İş Birliği Anlaşmalarının imzalanmasından sonra ise Avrupa Birliği, 1991-2006 dönemini sağlam yasal temelleri olan bir döneme çevirerek Kafkas ülkeleriyle siyasi ilişkilerini de geliştirmeye başlamıştır.

Bu kitapta; TACIS Programı, İpek Yolu'nun Yeniden Canlandırılma Politikası ve Enerji Politikasıyla gelişmekte olan ekonomik ilişkileri, Ortaklık ve İş Birliği Anlaşmalarıyla kurulan hukuki ilişkileri ve Komşuluk Politikasıyla gelişmekte olan siyasi ilişkiler incelenmiştir. Genel olarak 1991'den itibaren Avrupa Birliği ile Kafkas ülkeleri arasındaki ilişkilerde, bölgesel bir bütünleşmeden çok bir küreselleşme sorumluluğunu üstlendikleri ve 2006'ya kadar amaçlarında başarıyla nasıl ilerledikleri üzerinde durulmuştur.

Nart Türküsü: Halk Söylencesi
(Kurumayan Pınardan Birkaç Damla)

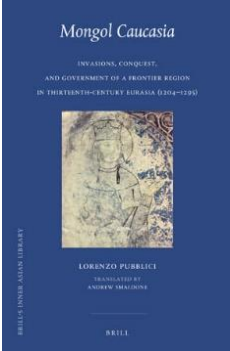
Gennady Alamiya
Apra Yayıncılık
2021, 96 s.
ISBN 978-605-80244-9-6

Abhaz-Adige ve Osetler başta olmak üzere Kuzey Kafkasya halklarının tamamının ortak kültürel değerlerinden olan Nart Destanları, binlerce yıl öncesinden bugüne kuşaktan kuşağa anlatılarak gelmiştir. Olağanüstü bir tahayyül ile muhteşem bir abartının yanı sıra, toplumların karakteristik özellikleri ile olaylar karşısındaki tutum ve davranışlarını ve hayata bakış açılarını da ortaya koyan bu destanlar, günümüzde artık kalemi güçlü şair ve yazarlarımızın eserleriyle yeniden hayat bulmakta, genç kuşaklara ulaşarak onların hayal dünyalarında yer edinmektedir.

Anaerkil toplumun güçlü figürü, 99'u erkek tam 100 evlat sahibi olan Sataney Guaşa, onun güzeller güzeli kızı Gunda Pışdza ile gücü-kuvveti, keskin zekâsı, fedakarlığı ve kahramanlığı ile her dönem gönüllerde taht kuran Sasrıqua ve Nart kardeşler bu destanların ana unsurlarını oluşturmaktadır. Bu anlamda, Sataney Guaşa'nın şahsında toplumun annelerinin, Gunda Pışdza'da genç kızlarının, Sasrıqua'da delikanlılarının, Nart kardeşlerin şahsında ise tüm toplumun karakteristik yapısını gözlemlemek mümkündür.

Abhaz Ulusal Marşı'nın da yazarı olan tanınmış şair ve toplum insanı Gennady Alamiya, tarihi bilgisi ve kültürel birikimi sayesinde bu destanı özellikle genç kuşaklara yönelik olarak yeniden kaleme aldı.

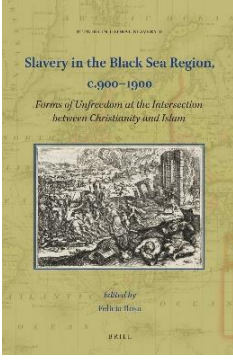
Nart Türküsü bu alandaki boşluğu doldurmak açısından Türkiyeli okuyucular için harika bir çalışma oldu.

Mongol Caucasia: Invasions, Conquest, and Government of a Frontier Region in Thirteenth-Century Eurasia (1204-1295)

Lorenzo Publici
Brill's Inner Asian Library,
2021, 282 s.
ISBN: 978-90-04-50352-6

Çalışma, 13. yüzyılda kuzeyde Azak Denizi'nden günümüz Gürcistan ve Ermenistan'ına kadar Moğolların Kafkasya'yı fethi ve egemenliğine odaklanıyor. Yerleşik uygarlıklar ve göçebe kültürler, bu bölgede uzun bir etkileşim geçmişine sahipken, Moğol fetihleri bölgeyi Orta Çağ Avrupası ve Asya'nın daha yoğun bir şekilde bütünleştiği ve birbirine bağlı olduğu bir sınır haline getirdi. Moğollar, Kafkasya'yı hem Avrupa hem de Asya deneyimlerine ve geleneklerine dayanan tutarlı bir güç haline getirdiler. Bu derin dönüşüm sürecinin doğuşu, bu kitabın ana temasını oluşturmaktadır.

Slavery in the Black Sea Region, c.900–1900: Forms of Unfreedom at the Intersection between Christianity and Islam (Karadeniz Bölgesinde Kölelik, 900 – 1900: Hristiyanlık ve İslamiyet Kesişiminde Özgürlüksüzlük Biçimleri)

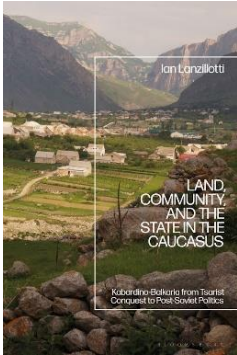
Felicia Roşu (Ed.)

Brill's Inner Asian Library, 2022, 442 s.

ISBN: 978-90-04-47071-2

Karadeniz Bölgesinde Kölelik, 900 – 1900; Karadeniz bölgesini kültürlerin, yasal rejimlerin, dinlerin ve köleleştirme uygulamalarının bir karşılaşma alanı olarak araştırıyor. Bölümlerde tartışılan konular arasında Bizans köleliği, geç ortaçağ köle ticareti kalıpları, Hristiyan toplumlarında kölelik, Tatar ve Kazak baskınları, Çerkeslerin köle ticaretindeki konumu ve Akdeniz, Atlantik ile karşılaştırmalar yer alıyor. Bu kitap, Karadeniz bölgesindeki özgürlüksüzlük biçimleri hakkında daha geniş bir tartışmayı teşvik etmeyi ve küresel kölelik üzerine daha geniş tartışmalarda bu bölgenin önemine dikkat çekmeyi amaçlıyor.

Katkıda bulunanlar: Viorel Achim, Michel Balard, Hannah Barker, Andrzej Gliwa, Colin Heywood, Sergei Pavlovich Karpov, Mikhail Kizilov, Dariusz Kołodziejczyk, Maryna Kravets, Natalia Królikowska-Jedlińska, Sandra Origone, Victor Ostapchuk, Daphne Penna, Felicia Roşu, and Ehud R. Toledano.

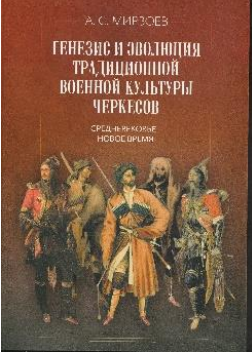
Land, Community, and the State in the Caucasus: Kabardino-Balkaria from Tsarist Conquest to Post-Soviet Politics

(Kafkasya'da Toprak, Cemaat ve Devlet: Çarlık Fethinden Sovyet Sonrası Politikaya Kabardey-Balkar)

Ian Lanzillotti
Bloomsbury Academic
2021, 328 s.
ISBN: 978-1350137448

Kafkasya'da Toprak, Cemaat ve Devlet'te Ian Lanzillotti, Kabardey-Balkar tarihinin izini 18. yüzyılın sonlarında Rus hakimiyetinin genişlemesinden, Sovyet sonrası dönemin etno-milliyetçi seferberliklerine kadar izliyor. Kafkasya'nın dağlık bölgelerindeki komşu topluluklar Sovyet çöküşünün ortasında şiddete maruz kalırken, Rusya'nın çok etnikli Kabardey-Balkar Cumhuriyeti toprak ve kimlik üzerindeki gerilimlere rağmen toplumlar arası barışı korumayı başardı. Lanzillotti, Orta Kafkasya'da toprak mülkiyeti etrafında gelişen tarihi ilişkileri ve onların kalıcı miraslarını inceleyerek bu bölgenin şiddetli etnik çatışmalardan nasıl kaçındığını araştırıyor. Bu çalışma, Kabardey-Balkar'ın devlet, bölge halkları ve yaşadıkları mekan arasındaki dinamik etkileşimlerden nasıl oluştuğunu ortaya koyuyor.

Kabardey-Balkar'ın İngilizcedeki ilk tarih incelemesi olan bu kitapta yazar Rusya'nın merkezi arşivlerindeki kaynakları ve Kafkasya bölgesinden nadir ve genellikle gözden kaçan arşiv belgelerini kullandı. Bu nedenle kitap, Kafkasya'da toprak, toplum ve devlet, modern Rusya ve barış çalışmaları araştırmacıları için önemli bir kaynaktır.

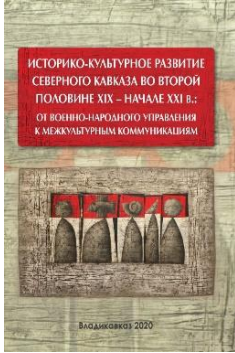

Генезис и эволюция традиционной военной культуры черкесов (Средневековье – Новое время)
(Çerkeslerin Geleneksel Savaş Kültürünün Kökenleri ve Evrimi (Ortaçağ'dan Bugüne))

Aslanbek Mirzoyev (Merzey)
Mariya ve Viktor Kotlyarovi Yayınevi
Nalçik, 2021, 400 s.
ISBN: 978-5-93681-288-0

Rusya Bilimler Akademisi Kabardey-Balkar Bilim Merkezi Beşeri Araştırmalar Enstitüsü Ortaçağ ve Yakın Tarih Bölümü öğretim üyesi olan Aslanbek Mirzoyev (Merzey) monografisinde, daha önce “Çerkes Baskıncılığı – Zeko” kitabında incelediği savaş kültürü konusunu genişletiyor. Baskıncılık dışında, tarihi süreçte meydana gelen dönüşümler göz önüne alınarak savaş kültürünün diğer kurumları ve yönleri analiz ediliyor.

Samir Khotko yine bu sayıda yayınlanan “Оружие и обычаи войны у черкесов” (Çerkeslerde Silahlar ve Savaş Gelenekleri) başlıklı makalesinde kitabın ve konunun ayrıntılı değerlendirmesini yapıyor.

Историко-культурное развитие Северного Кавказа во второй половине XIX – начале XXI в.: от военно-народного управления к межкультурным коммуникациям (19. Yüzyılın İkinci Yarısından - 21. Yüzyılın Başlarına Kuzey Kafkasya'nın Tarihsel ve Kültürel Gelişimi: Askeri-Milli Yönetimden Kültürlerarası İletişime)

E.İ. Kobahidze, S.A. Aylarova, G.V. Chochiev, İ.T. Tsoieva, B.V. Tuueva K.L.

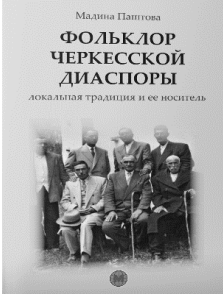
Kuzey Osetya Hetagurov Devlet Üniversitesi

Vladikafkas, 2020, 366 s.

ISBN: 978-5-91480-314-5

Kitap, 19. yüzyılın ikinci yarısından günümüze Kuzey Kafkasya'nın tarihinin belirli dönemlerinde siyasi ve kültürel gelişim süreçlerini incelemektedir. Tarihsel ve kültürel süreç, belirli dönemlerin sosyal ve politik zorlukları nedeniyle değişen yönetim paradigmaları ve yönergeleri bağlamında sunulmaktadır. Bölge tarihinin geç imparatorluk döneminden Sovyet sonrası döneme kadar Kuzey Kafkasya'ya yönelik devlet politikasının sosyo-kültürel bileşenine özel bir önem verilmektedir. Kitapta bazıları bilimsel dolaşıma ilk kez giren geniş bir kaynak kompleksi kullanılmıştır.

Kitap tarihçiler, etnologlar, siyasetbilimciler ve Kuzey Kafkasya tarihiyle, özellikle onun sosyokültürel yönüyle ilgilenen herkese yöneliktir.

**Фольклор черкесской диаспоры:
локальная традиция и ее носитель**
(Çerkes Diasporasının Folklorü: Yerel Gelenek
ve Taşıyıcısı)

Madina Pashtova
Maykop, 2020
Metropol Yayınları, Ankara
ISBN: 978-605-9463-38-6

Antropologların yaşayan sözlü geleneği, kimliğin tarihi biçimlerini, kayıp düşünce ve davranış kalıplarını ararken karşılaştıkları eşsiz bir bilgi kaynağı, diaspora topluluklarının sözlü geleneğidir. Bu kitap Türkiye Çerkes diasporasının folkloru hakkındaki ilk monografi çalışmasıdır. Yazar çalışmasında 2009-2018 yılları arasında yaptığı beş araştırma gezisi sırasında topladığı saha materyallerine, Orta Anadolu'da bulunan Uzunyayla Çerkeslerinden orijinal dilinde kaydedilmiş materyallere ve orada yaşadığı süre boyunca yaptığı kendi gözlemlerine dayanarak geleneksel kültürün yerel ölçekte bir incelemesini sunuyor. Sadece burada var olan süje ve motiflerle, karakterlerle birlikte kitapta aynı zamanda evrensel folklor olguları da veriliyor. Tüm Çerkesler için ortak olan etnik değerler, kültür taşıyıcılarının kendi yorumlarıyla, kendi sözleri, kavramları ve kategorileriyle ortaya konuyor.

Çalışma Adıgey Cumhuriyeti T.M. Keraşev Beşeri Araştırmalar Enstitüsü (Maykop) bünyesinde yürütüldü. Kitabın yazarı Madina M. Pashtova halkbilimcidir ve Erciyes Üniversitesi Çerkes Dili ve Kültürü Bölümü'nde misafir öğretim üyesi olarak çalışıyor.

Обрядовая культура причерноморских адыгов: рождение и воспитание
(Karadeniz Çerkeslerinin Ritüel Kültürü: Doğum ve Yetiştirme)

Tamara Çuntjeva

Poligraf, Maykop

2019, 204 s.

ISBN 560420451X, 9785604204511

Daha önce yayınladığı kitabında Karadeniz Çerkeslerinde düğün ve tören adetlerine odaklanan Tamara Chuintjeva, bu çalışmasında doğum ve yetiştirme ritüellerine odaklanıyor. Bir çocuğun doğumu ve yetiştirilmesiyle ilgili Çerkes-Şapsığ ritüellerinin, manevi ve ahlaki değerleri ve eğitim potansiyelini inceleme bağlamında ayrıntılı bir açıklamasını veren bu kitabın temel amacı Şapsığların ritüel kültüründe halkın eğitim deneyimini, genç neslin eğitimindeki rollerini, Çerkeslerin maneviyat ve zihniyetinin gelişimini göstermektir.

Большой Русско–кабардино-черкесский словарь (Büyük Rusça –Kabardey-Çerkesçe Sözlük)

Bijoyev B.Ç., Jiletejev H.Ç., Kumıkova D.M.,
Timijev H.T.

Rusya Bilimler Akademisi Kabardey-Balkar
Bilim Merkezi (KBNTs RAN)

2021, 792 s.

Kabardey-Balkar Enstitüsü tarafından yayınlanan sözlük 75 binden fazla sözcük ve söz öbeği içeren, Çerkes sözlükbilimi tarihindeki en kapsamlı çalışmadır.

Yazarlarının düşüncesine göre, Sovyet sonrası dönemde her iki dile giren ekonomi, siyaset, teknoloji, sanayi, iş dünyası, din, spor, mutfak gelenekleri, moda, müzik, sanat vb. ile ilişkili kavramları kayıt altına almak sözlüğün önemli görevlerinden biridir. Yakın geçmişte bu kavramların önemli bir kısmı eskimiş, periferide kalmış ve ideolojik bakımdan yabancı olarak kabul ediliyordu ve Sovyet sözlüklerinde kendine yer bulamamıştı.

Toplumun ve dilin tüm bu gelişim süreçleri (yeni oluşma, güncel olma, arkaikleşme, canlanma) yazarları yeni ve ideolojik olarak özgür bir sözlükbilimsel eserin hazırlanması için gerekli yöntemi bulmaya teşvik etti.

Yeni sözcüklerin, yeni anlamların ve söz öbeklerinin çevirisinde, Rusçadan veya Rusça aracılığıyla hazır sözcükleri sözlüğe dahil etmek yerine Çerkes dilinin imkanlarından azami derecede yararlanıldı.

**Грузинско-черкесско-абхазский
этимологический словарь**

(Gürcüce-Çerkesçe-Abhazca Etimoloji
Sözlüğü)

Merab Çuhua
Tiflis, 2021

Profesör Merab Çuhua'nın Tiflis'te yayınlanan Gürcüce-Çerkesçe-Abhazca Etimoloji Sözlüğü 1030 sayfadan ve 1700 civarında madde başı sözcükten oluşuyor. Sözlükte, yazarın Kafkas Dilleri'nin ses sistemi için hazırladığı ortak transkripsiyon da yer alıyor. Çalışmada Çerkes, Abhaz, Abaza, Gürcü, Megrel-Laz, Svan dillerinin kök materyali, yani uygun yöntem uygulandığında dillerin genetik akrabalığını gösteren temel söz varlığı inceleniyor. Sözlükte Bask, Dağıstan, Çeçen-İnguş ve diğer Kafkas dillerinden, eski uygarlıkların (Hatti, Sümer, Kassit, Hurri-Urartu) dillerinden paralellikler veriliyor.

Konflikty kaukaskie w XX wieku

(20'nci Yüzyılda Kafkasya'da Çatışmalar)

Paweł Olszewski

Jan Kochanowski Üniversitesi, Polonya

2021, 336 s.

ISBN: 978-83-7133-984-4

"20'nci Yüzyılda Kafkasya'da Çatışmalar" başlığıyla yayınlanan Lehçe çalışma, Kuzey ve Güney Kafkasya'nın tarihini, 20. yüzyılda bu bölgede meydana gelen sayısız çatışmanın prizması üzerinden sunmaktadır. Kafkas devletleri Güney'in uluslararası durumunu büyük ölçüde belirlemiş ve belirlemektedir. Ayrıca, Rusya Federasyonu'nun bir parçası olan Kuzey Kafkasya'nın iç durumunu da etkilemektedir. Kitapta anlatılan Gürcistan'daki iç savaş, Güney Osetya ve Abhazya sorunu, Dağlık Karabağ konusunda Azerbaycan-Ermeni ihtilafı veya Rusya ile Çeçenya arasındaki savaşlar, Kafkas halklarıyla ülkenin diğer bölgelerindeki yönetici seçkinler arasındaki ilişkilerin çeşitli yönlerini şekillendirmeye devam ediyor. Kitapta ortaya konan sorunlar, Kuzey ve Güney Kafkasya'nın çağdaş iç ve uluslararası durumunun yanı sıra geçmişin daha iyi anlaşılmasını sağlayacaktır.

